

WYKAZ SKRÓTÓW

- AAWO — Archiwum Archidiecezji Warmińskiej w Olsztynie
ABMK — *Archiwa, Biblioteki i Muzea kościelne*, Lublin 1959—
ADA MWiM — Archiwum Działu Archeologii Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie.
Altpr. Biogr. — Altpreussische Biographie (hrsg. von Ch. Krollmann, K. Forstreuter, F. Gause), Bd. 1–3, Königsberg-Marburg/Lahn 1941–1975.
AU — Akademia Umiejętności.
Berichte — Die Berichte der Generalprokuratoren des Deutschen Ordens an der Kurie (bearb. von K. Forstreuter, H. Koeppen), Göttingen 1960–1966.
CDW — Codex diplomaticus Warmiensis oder Regesten und Urkunden zur Geschichte Ermlands I–IV, wyd. C.P. Woelky, J.M. Saage, Mainz, Braunsberg 1860–1935.
DFK — Sobór Watykański II, Dekret o formacji kapłańskiej *Optatam totius*, 1965.
DK — Sobór Watykański II, Dekret o posłudze i życiu kapelanów *Presbyterorum ordinis*, 1965.
DWCH — Sobór Watykański II, Deklaracja o wychowaniu chrześcijańskim *Gravissimum educationis*, 1965.
EB — *Ermelandbriefe*, Münster 1946—
EH — *Erländischer Hauskalender*.
EK — *Erländischer Kirchenblatt*.
Estr — K. Estreicher, Bibliografia polska I–XXXIV, Kraków 1872–1951.
GO — *Gazeta Olsztyńska*, Olsztyn.
KDK — Sobór Watykański II, Konstytucja duszpasterska o Kościele w świecie współczesnym *Gaudium et spes*, 1965.
KK — Sobór Watykański II, Konstytucja dogmatyczna o Kościele *Lumen gentium*, 1964.
KL — Sobór Watykański II, Konstytucja o liturgii świętej *Sacrosanctum Concilium*, 1963.
KMW — *Komunikaty Mazursko-Warmińskie*, Olsztyn 1946–1950, 1957—
KO — Sobór Watykański II, Konstytucja dogmatyczna o objawieniu Bożym *Dei verbum*, 1965.
KPK — Kodeks Prawa Kanonicznego, Poznań 1983.

- LEC — Liv.-, Esth.- und Curländisches Urkundenbuch nebst Regesten, (hrsg. von F.G. von B u n g e), Reval 1855.
- LThK — Lexikon für Theologie und Kirche I–X, red. J. Höfer, K. Rahner, Freiburg im Br. 1957–1965.
- MGH — Monumenta Germaniae historica inde ab anno Christi 500 usque ad annum 1500, Berlin, Weimar 1826—
- MGH SS — Scriptores (Abt. 1, sectio 5) I–XXXIV, Stuttgart 1826–1980.
- MHW — Monumenta Historiae Warmiensis oder Quellensammlung zur Geschichte Ermlands I–XIII, Mainz, Braunsberg 1860–1935.
- MIÖG — Mitteilungen des Instituts für österreichische Geschichtsforschung, Innsbruck 1980–1941/1942, 1944, 1948–1955, Graz/Köln 1956—
- MPH — Monumenta Poloniae historica, wyd. A . B i e l o w s k i , I–V Lwów 1864–1888, VI Kraków 1893, Warszawa 1960–1961².
- O — *Ostpreussenblatt*.
- OWMR — Ogólne wprowadzenie do Mszału Rzymskiego.
- PDE — *Pastoralblatt für die Diözese Ermland*.
- PL — Patrologiae cursus completus. Series Latina I–CCXVII, Indices I–IV, wyd. J.P. M i g n e , Paris 1878–1890.
- PrUB — Preussisches Urkundenbuch I–III, Königsberg, Marburg 1882–1958.
- PSB — Polski Słownik Biograficzny I—, wyd. Polska Akademia Umiejętności (od 1957 Polska Akademia Nauk), Kraków 1935—
- PW — *Postaniec Warmiński*, Olsztyn.
- SnWiM — *Słowo na Warmii i Mazurach*. Dodatek do *Słowa Powszechnego*.
- SSS — Słownik starożytności słowiańskich I–VII, Wrocław 1961–1986.
- SRP — Scriptores rerum Prusicarum. Die Geschichtsquellen der preussischen Vorzeit bis zum Untergange der Ordensherrschaft (hrsg. von T. H i r s c h , M. T o e p p e n , E. S t r e h l k e), Bd. 1–5, Leipzig 1861–1874.
- SRW — Scriptores rerum Warmiensium oder Quellenschriften zur Geschichte Ermlands (hrsg. von C.P. W o e l k y , J.M. S a a g e), Bd. 1–2 Braunsberg 1866–1889.
- StŽr — *Studio Źródłoznawcze*.
- SW — *Studio Warmińskie*, Olsztyn 1964--
- UEH — *Unsere Ermländische Heimat*.
- US — Urkundenbuch des Bisthums Samland (hrsg. von C.P. W o e l k y , H. M e n d t h a l , Leipzig 1891–1905).
- Vita I — S. Adalberti Pragensis Episcopi et Martyris Vita prior, ed. J. K a r w a s i ñ s k a , Warszawa 1962.
- Vita II — S. Adalberti Pragensis Episcopi et Martyris Vita altera, auctore Brunone Querfurtensi, ed. J. K a r w a s i ñ s k a , Warszawa 1962.
- WWD — *Warmińskie Wiadomości Diecezjalne*, 1947–1992 (od 1992 *Warmińskie Wiadomości Archidiiecezjalne*).
- ZGAE — *Zeitschrift für die Geschichte und Altertumskunde Ermlands*, Mainz, Braunsberg 1958/60–1942/43, Osnabrück 1956/58—
- ZH — *Zapiski Historyczne*, Toruń 1955—
- ZKTh — *Zeitschrift für katholische Theologie*, Innsbruck / Wien 1877—